Kam zmizlo Kaddáfího zlato?

- CZ24 News | 24. ledna 2021

LÍBYA: Talianske noviny „Il Giornale“ zverejnili investigatívny článok „Čo sa stalo s pokladmi Kaddáfího.“

Ako je známe, Líbya bola svojho času talianskou kolóniou, a preto si Rím s touto krajinou stále udržiaval úzke väzby a bol jedným z hlavných nákupcov líbyjskej ropy. Ako píše denník, líbyjský vodca Muammar Kaddáfí vlastnil kolosálne zásoby zlata a drahých kameňov. A samotná Líbya v rokoch jeho vlády prekvitala a bola najbohatšou krajinou v Afrike.

„Mal toľko zlata,“ poznamenávajú noviny, „že plukovník vymyslel plán tak ambiciózny, ako aj nebezpečný: vytvoriť panafrickú menu, ktorá nahradí francúzsky koloniálny frank (CFA).“

Pravda, práve tieto plány sa mu stali osudnými, ako aj peniaze, ktoré dal bývalému francúzskemu prezidentovi Francoisovi Sarkozymu na predvolebnú kampaň. V marci 2011 začalo NATO vojenskú operáciu proti Líbyi a v októbri bol brutálne zabitý aj samotný Kaddáfí.

Podľa Medzinárodného menového fondu predstavovali v roku 2011 zlaté rezervy Líbyjskej centrálnej banky asi 144 ton zlata. Pre krajinu so 6 miliónmi obyvateľov to bolo obrovské množstvo. Napríklad vo Veľkej Británii bolo vtedy dvakrát toľko zlata, ale desaťkrát viac obyvateľov. Podľa webovej stránky „Celebrity Networth“ však mal Kaddáfí zlata oveľa viac.

Majetok „hlavného beduína“ sa podľa publikácie odhadoval na ohromných 200 miliárd dolárov. V tom čase to bolo 3-krát viac ako vlastnil americký investor Warren Buffett, zakladateľ spoločnosti Microsoft Bill Gates a sultán z Bruneja dokopy.

Podľa medializovaných informácií táto suma zahŕňala účty v západných bankách, líbyjské zlaté rezervy a 854 (!) nehnuteľností v zahraničí. Kaddáfího synovia vlastnili podiely vo futbalovom klube Juventus, v novinách „Financial Times“ a v automobilovom závode „Fiat“. Vlastnili luxusné apartmány v Toronte, Dubaji, Londýne, Hongkongu a New Yorku.

Je zrejmé, že také bohatstvo, ako aj Kaddáfího túžba uskutočňovať nezávislú politiku a zbaviť sa dominancie cudzej meny, dráždili Európu aj USA. Jeden z 3 000 mailov Hillary Clintonovej, zverejnené ministerstvom zahraničia ešte v roku 2017, obsahuje dôkazy o tom, že túžba NATO zvrhnúť Kaddáfího bola motivovaná hlavne túžbou zabrániť vzniku africkej meny krytej zlatom a po druhé gigantickými ropnými zásobami.

Tento e-mail poslal vtedajšej ministerke zahraničných vecí USA Hillary Clintonovej jej neoficiálny poradca Sydney Blumenthal. Správa má názov „Francúzsky klient a Kaddáfího zlato".

Americký časopis „Foreign Policy" v tejto súvislosti napísal: „Mail naznačuje, že francúzsky prezident Nicolas Sarkozy stál na čele útoku na Líbyu a sledoval päť konkrétnych cieľov: zmocniť sa líbyjskej ropy, zabezpečiť zachovanie francúzskeho vplyvu v regióne, posilniť Sarkozyho reputáciu v krajine, posilniť vojenskú moc Francúzska a nakoniec zabrániť nárastu vplyvu Kaddáfího na krajiny takzvanej frankofónnej Afriky."

Po atentáte na Kaddáfího sa začala v Líbyi krvavá občianska vojna, v ktorej sa stratila väčšina jeho pokladov. K 1. februáru 2013 (podľa britských novín „Daily Mail") sa Interpolu podarilo nájsť a „zmraziť" Kaddáfího 97 miliárd dolárov. Líbyjské zlaté rezervy však zmizli.

Podľa bývalého šéfa „Líbyjskej centrálnej banky" Qasema Aziza, na ktorého sa odvoláva „Il Giornale", zlato z Kaddáfího bunkrov zmizlo v máji 2011, boli odcudzené nielen ingoty, ale aj debničky s diamantmi (Kaddáfí vlastnil obrovské zásoby drahých kameňov v hodnote 12 miliárd dolárov).

Podľa správy Bezpečnostnej rady OSN z roku 2017 mohol Kaddáfí pred svojou smrťou prepraviť peniaze, diamanty a zlaté tehly v hodnote viac ako 8 miliárd dolárov do krajín ako Burkina Faso, Keňa a Južná Afrika. Časť tohto bohatstva sa vrátila, no skutočný poklad je dnes niečo iné — Líbyjský investičný úrad (Lia), suverénny maxi-fond v hodnote 67 miliárd dolárov. Na tento fond sa však vzťahujú sankcie uvalené v marci 2011 a jeho investície sú vlastne zmrazené.

Podľa vyšetrovania belgickej televízie „RTBF" zostalo vo vreckách milícií naďalej najmenej 3 až 5 miliárd eur najmenej sedem rokov. Toto je zisk z podielu v spoločnosti „Lia" spravovaný belgickou bankou „Euroclear". Podľa Líbyjčanov sa blokovanie v skutočnosti týkalo iba hotovosti a nie akumulovaného úroku. Podľa Tima Eatona, vedúceho pracovníka pre program pre Blízky východ a severnú Afriku vo výskumnom centre Chatham House vo Veľkej Británii, sa Lia môže pochváliť približne 550 dcérskymi spoločnosťami, z ktorých mnohé majú svoje vlastné predstavenstvo. „Ide o skutočnú chobotnicu so všetkými druhmi investícií do európskych bánk, hotelov v Afrike, investícií vo Švajčiarsku a zahraničných účtov," vysvetlil expert talianskej agentúre „Agenzia Nova".

„Niektoré aktíva," poznamenáva agentúra, „naďalej pracujú a pôsobia mimo bloku OSN. Toto je dôležitý, ale neznámy údaj, ktorý nebude jasný, kým spoločnosť „Lia" nezverejní ohodnotenie svojho majetku. Niektorí odhadujú hodnotu pridružených spoločností asi na 25 miliárd dolárov."

Úplné sankcie však možno zrušiť až po dosiahnutí politickej dohody o znovuzjednotení krajiny. No okolo toho sa rozpútal tvrdý boj, pretože ide nielen o kontrolu líbyjskej ropy, ale aj zlata.

Občianska vojna v Líbyi trvá už 10 rokov. Dnes dve najväčšie sily — Vláda národnej dohody v Tripolise a Líbyjská národná armáda maršala Haftara rozdeľujú krajinu na dve časti. LNA ovláda väčšinu východu s centrom v Tobruku, VND ovláda západ krajiny. Zvyšok území kontrolujú rôzne skupiny vrátane islamistických. VND podporuje Turecko a Katar. Haftara podporuje Egypt, ktorý nechce mať za suseda islamistickú krajinu. Ticho podporuje LNA aj Francúzsko, ktorému Haftar sľúbil veľké ekonomické preferencie.

Na západe bolo z podpory Haftara obvinené aj Rusko, zatiaľ čo USA sa obávajú, že Rusko chce v

Líbyi vytvoriť vojenskú základňu. Dôvodom, prečo začali hovoriť o podpore LNA, boli Haftarove návštevy v Moskve — niekoľkokrát bol v Rusku, kde rokoval s ministrom zahraničných vecí Sergejom Lavrovom. Ale v Kremli správy o podpore LNA kategoricky odmietajú.

„Nikdy sme sa nepokúšali na niekoho v Líbyi staviť,» uviedol Sergej Lavrov počas návštevy Egypta. Za príčinu krízy označil „to, čo členovia NATO v roku 2011 s touto krajinou urobili“. Podľa ministra „odvtedy je Líbya v troskách, zmenená na čiernu dieru, cez ktorú sa premiestňujú teroristi a nelegálne pašované zbrane na juh a toky nelegálnych migrantov na sever“. A samozrejme, hlavným dôvodom nepokojov je bohatstvo krajiny — ropa a zlato, o to práve v tejto oblasti prebieha tvrdý boj.

Pokusy o dohodu však pokračujú. Teraz sa krajina pripravuje na voľby v rámci Fóra politického dialógu o Líbyi. Jeho členovia hlasovali tento týždeň o vytvorení dočasných výkonných orgánov a mechanizme konania týchto volieb, informovala „Al Arabiya“.

Návrh programu bol už jednomyseľne schválený poradným výborom v Ženeve na poslednom zasadnutí. Podľa postupu na uskutočnenie volieb schválených medzinárodnou organizáciou nominuje každý z troch líbyjských regiónov kandidáta do novej Prezidentskej rady. Podľa výsledkov hlasovania budú vymenovaní členovia Prezidentskej rady a jej predseda a určí sa zloženie novej vlády. A ak sa kríza v Líbyi konečne vyrieši, potom možno bude známy osud zmiznutých Kaddáfího pokladov.

Vladimir Mališev, Stoletije

Zdroj: https://sk.news-front.info/